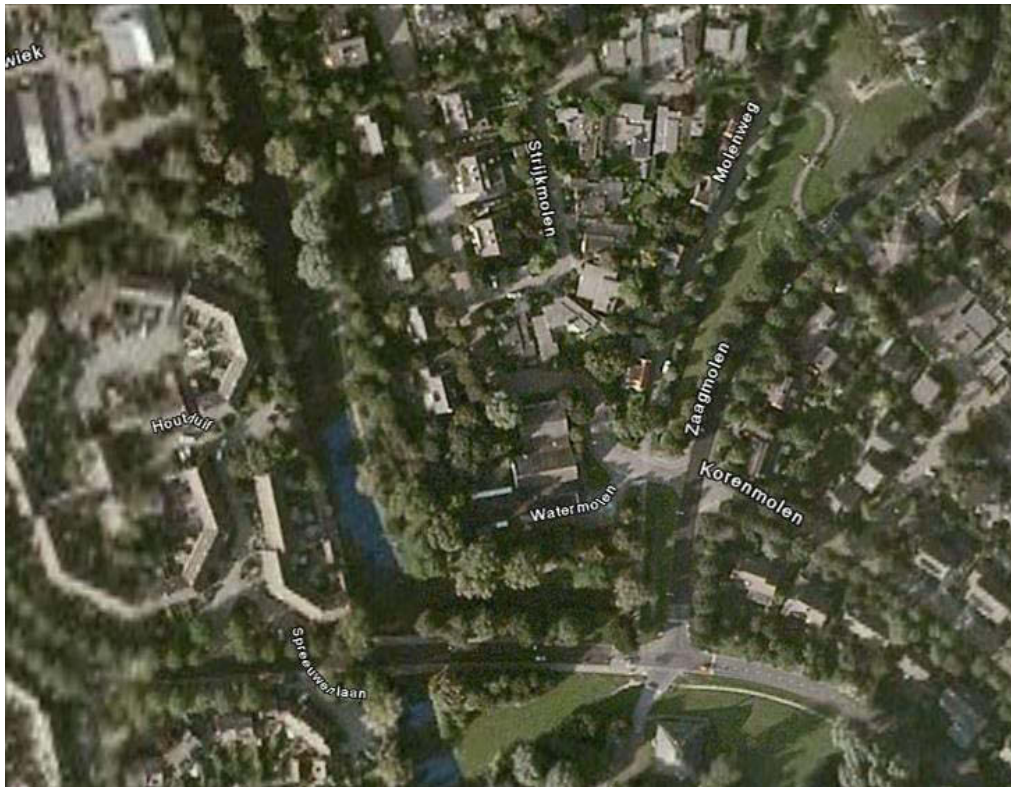

Advies Flora en faunawet en Natuurbeschermingswet voor Watermolen 24 te Schagen. + aanvulling 2015

In opdracht van:
Urbanoutlines BV

**AD.ECO ecologisch onderzoek- en adviesbureau
Ir. G. Nijland**

Advies Flora en faunawet en Natuurbeschermingswet voor Watermolen 24 te Schagen + aanvulling 2015

Inhoud:

- 1 Inleiding**
- 2 Gegevens flora en fauna**
- 3 Kenschets gebied**
- 4 Natuurwaarden**
- 5 Conclusies**
- 6 Bronnen**

April 2008/maart 2015

**AD.ECO ecologisch onderzoek- en adviesbureau
Ir. G. Nijland
Tolweg 8, 7991 TC Geeuwenbrug.
Telefoon 0521 345635, mobiel 06 14287568
E-mail mail@ad-eco.nl, www.ad-eco.nl**

Advies Flora en faunawet voor Watermolen 24 te Schagen

1 Inleiding

1.1 Algemeen

Op de te ontwikkelen locatie Watermolen 24 stond een gebouw dat inmiddels gesloopt is. Voor de locatie zijn diverse plannen gemaakt. Aanvankelijk voor de bouw van een twaalfstal woningen, later voor appartementen. Als gevolg van de crisis zijn de plannen herzien en is thans een nieuw plan ontwikkeld voor de bouw van 8 woningen. In de eerdere plannen werd de groenstrook tussen Watermolen 22 en 24 bij de planvorming betrokken. In het huidige plan voor de bouw van 8 woningen blijft deze strook ongemoeid.

Voor elk plan is het noodzakelijk dit te toetsen aan de Flora en faunawet en de natuurbeschermingswet, hetgeen in dit advies gebeurt.

Met voorliggend advies is voor het nieuwe plan het eerder verrichte onderzoek uit 2008 geactualiseerd.

1.2 Wetgeving

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet in werking getreden. Het soortenbeleid uit de Vogelrichtlijn van 1979 en de Habitatrichtlijn van 1992 van de Europese Unie is hiermee in de nationale wetgeving verwerkt.

Volgens de Flora- en faunawet is het verboden om beschermde planten te verwijderen of te beschadigen (artikel 8), beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen (artikel 9) of opzettelijk te verontrusten (artikel 10) en voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen te beschadigen (artikel 11). Ook het rapen of beschadigen van eieren van beschermde dieren is verboden (artikel 12).

In aanvulling op de bestemmingsplanprocedure moet voor de uitvoering van alle ruimtelijke plannen worden onderzocht welke natuurwaarden aanwezig zijn en of er verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet zullen worden overtreden.

Dit rapport beschrijft de resultaten en conclusies van dit onderzoek voor Watermolen 24 te Schagen. Daarnaast is een afweging gemaakt over de haalbaarheid van de benodigde ontheffingen. Als aan de voorwaarden voor de verlening van die ontheffingen kan worden voldaan, moet in een volgend stadium een ontheffingsaanvraag worden ingediend bij de Dienst Regelingen van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

*Zorgplicht

Achter de Flora- en faunawet staat het idee van de zorgplicht voor in het wild levende beschermde dieren en planten en hun leefomgeving. Beschermde zijn: de inheemse zoogdieren met uitzondering van Huismuis, Bruine rat en Zwarte rat, alle inheemse vogels, amfibieën en reptielen, sommige planten, vissen, vlinders, libellen, kevers en mieren en Rivierkreeft, Wijngaardslak en Bataafse stroommossel. De zorgplicht betekent dat een ontheffing van een van de verbodsbepalingen alleen kan worden verleend, als geen afbreuk wordt gedaan aan de goede staat van instandhouding van de soort. Deze voorwaarde geldt voor alle beschermde soorten.

*Soortenbescherming

In een AMvB ex artikel 75 van de Flora- en faunawet (25 oktober 2004) is een driedeling gemaakt voor het beschermingsniveau van planten- en diersoorten.

In de AMvB is een lijst opgenomen van licht beschermde soorten (tabel 1). Dit zijn algemene soorten, waarvoor de goede staat van instandhouding niet in het geding is. Voor deze soorten geldt een vrijstellingsregeling. Hiervoor hoeft sinds 25 oktober 2004 geen ontheffing meer te worden gevraagd. Voor soorten met een gemiddeld beschermingsniveau (tabel 2) kan een ontheffing worden verleend, als er sprake is van een in het maatschappelijk verkeer gebruikelijke activiteit. In dit geval moet worden aangetoond dat er geen redelijk alternatief voor de ingreep bestaat en dat de schade wordt gecompenseerd. Kennis van de locaties en het aantal, waarin de soort voorkomt, is hierbij noodzakelijk. Voor de zwaar beschermde soorten (tabel 3) kan slechts ontheffing worden verleend in geval van een activiteit van groot maatschappelijk belang. De voorwaarden van afwezigheid van een redelijk alternatief en compensatie van alle schade gelden ook hier. Locaties en aantallen moeten bekend zijn. De bescherming van deze soorten is aangemerkt als van belang voor de gehele Europese Unie. Deze soorten moeten daarom strikt worden beschermd.

*Gedragscodes voor soortenbescherming

De gedragscode heeft in de AMvB 2004 een formele status. Dit in die zin dat zij voorwaarde wordt om van bepaalde vrijstellingen gebruik te kunnen maken. Het blijft echter mogelijk ontheffingen aan te vragen. Sectoren of organisaties die besluiten een gedragscode op te stellen kunnen deze ter goedkeuring voorleggen aan de minister van LNV. De vrijstelling geldt dan voor de categorieën

- bestendig beheer en onderhoud,
- bestendig gebruik en
- ruimtelijke ontwikkeling en inrichting,

waarbij aantoonbaar is gehandeld conform een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode.

Een gedragscode maakt op systematische wijze duidelijk hoe aan de voorwaarden van de vrijstelling kan worden voldaan. Belangrijke elementen hierbij zijn de begrippen 'zorgvuldig handelen' en 'significante effecten'. Uitgangspunt is, dat de gedragscode een werkwijze beschrijft waarmee overtredingen van de ge- en verboden worden vermeden. Dit voor zover dat in redelijkheid van de bedrijven en personen kan worden verwacht. Daarmee wordt aan de zorgplicht en de eis van zorgvuldig werken (artikel 2 Flora- en faunawet) invulling gegeven. Verder worden verstoringen en dergelijke die toch nog optreden, beschouwd als onvermijdelijk (ten aanzien van individuele dieren) en niet relevant voor het behoud van de gunstige staat van instandhouding van de soort (informatie AMvB 2004).

*Habitat

De Flora- en faunawet beschermt individuele exemplaren van een soort en vaste rust- en verblijfplaatsen van diersoorten. Voor een goede instandhouding van een diersoort is echter ook behoud van foerageergebied en migratieroutes nodig. Dat wordt in dit rapport ook meegewogen.

*Rode lijst

In dit rapport wordt ook aandacht geschonken aan soorten van de Rode lijst. Hierop staan Nederlandse soorten die bijzondere aandacht nodig hebben. Deze soorten worden bedreigd, zijn erg kwetsbaar of nemen sterk in aantal af. De Rode lijsten zijn voor de meeste soortengroepen officieel door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit vastgesteld. Toch is hun juridische status op dit moment onduidelijk. Veel Rode lijstsoorten (vooral planten) worden niet door de Flora- en faunawet beschermd.

*Natuurbeschermingswet

Naast het soortenbeleid uit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn wordt ook aandacht gevraagd voor de speciale beschermingszones uit deze regelgevingen, nu samengevoegd tot Natura 2000-gebieden. Deze zijn verwerkt in de Natuurbeschermingswet 1998 die oktober 2005 in werking is getreden. De Natura 2000 gebieden zijn beschermd conform de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn. Tevens horen tot de Natura 2000 gebieden alle natuurmonumenten die onder de vorige Natuurbeschermingswet vielen.

Een ruimtelijke ingreep in of een activiteit in de buurt van (externe werking) een speciale beschermingszone mag niet plaatsvinden als deze negatieve effecten heeft op de speciale beschermingszone, tenzij het gaat om dwingende redenen van zwaarwegend maatschappelijk belang. In dit geval moet worden aangetoond dat er geen redelijk alternatief bestaat en dat alle schade wordt gecompenseerd.

Ook de Ecologische hoofdstructuur uit het Structuurschema Groene Ruimte en de Provinciale Omgevingsplannen genieten deze bescherming.

De nieuwe Natuurbeschermingswet geeft regels over het beoordelen van activiteiten die negatieve gevolgen kunnen hebben voor Natura 2000. Deze regels moeten gemeenten toepassen, en worden door de provincies getoetst, als zij een besluit nemen over zulke activiteiten. Voor een activiteit buiten een richtlijngebied waarvan zonder meer duidelijk is dat de activiteit geen gevolgen kan hebben voor een richtlijngebied, kan het reguliere besluitvormingsproces worden gevolgd. Let op dat in de motivering op het ontwerpbesluit voor het vaststellen van het bestemmingsplan door de gemeenteraad, alle voorgaande stappen (onderzoeken en adviezen en daaraan verbonden conclusies) goed zijn beschreven. Ook in de gevallen als de conclusie is dat het stappenplan niet verder behoeft te worden doorlopen. Het gevaar bestaat anders dat de rechter oordeelt dat het besluit niet voldoende gemotiveerd is.

2 Gegevens flora en fauna

Voor onderzoek van het gebied is gebruikgemaakt van de soortengroepen gegevens van Natuurloket, van waarnemingen uit de soortenatlassen en internet voor zoogdieren, reptielen en amfibieën (soortenkaarten internet), vissen (ook soortenkaarten internet) en libellen.

De gegevens van het natuurloket zijn verzameld per kilometerhok. Dat is een vak van één bij één kilometer. De Topografische Dienst heeft deze hokken ingevoerd als rasterverdeling van de topografische kaarten van Nederland. De gegevens van de landsdekkende soortenatlassen zijn verzameld per uurhok. Dat is een vak van vijf bij vijf kilometer, ook gekoppeld aan bovengenoemde verdeling.

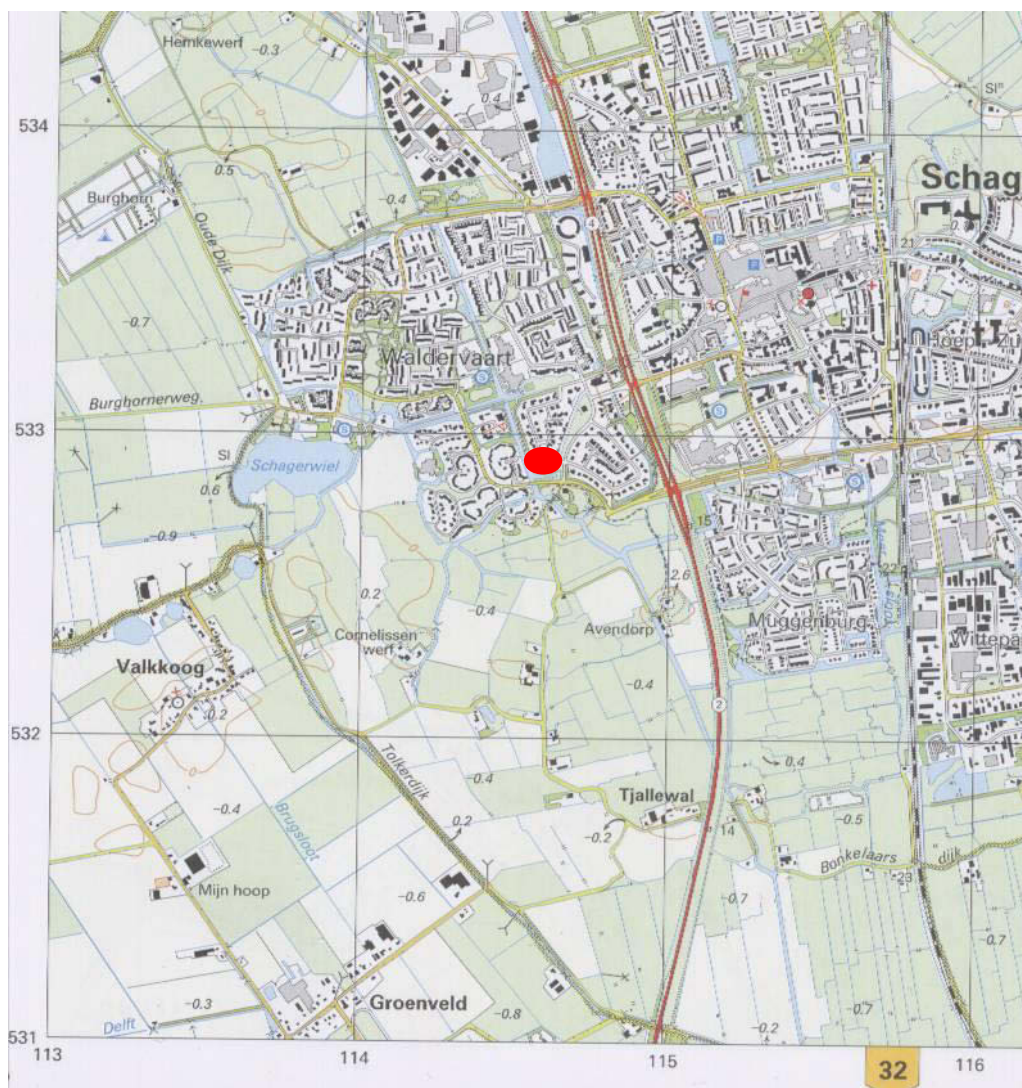
Het project ligt in km-hok 114-532 en uurhok 14-43. Hiervan waren goede vaatplanten, vlinder en libellen gegevens voorhanden die echter zeer weinig representatief zijn voor het projectgebied. Daarom is de flora bij het veldbezoek geïnventariseerd.

Gegevens die staan geregistreerd per kilometerhok of per uurhok zijn niet in alle gevallen met voldoende zekerheid tot het te onderzoeken plangebied te herleiden. Bovendien geven de meeste atlassen geen volledig beeld van de voorkomende soorten en zijn de gegevens vaak gedateerd.

Met behulp van de kennis over leefgebieden van soorten, de indruk die van het plangebied is verkregen is van alle groepen een compleet beeld ontstaan over het voorkomen van de soorten in het gebied.

Het gebied is op 15 april 2008 bezocht om een indruk te krijgen van het gebied, de vaatplanten te inventariseren en de km-hok en uurhok gegevens in plaatselijk perspectief te zetten.

Dit is op 13 maart 2015 herhaald.

3 Kenschets gebied

3.1 Beschrijving van het gebied (zie fig. vorige bladzijde)

Schagen is een oud West-fries stadje in de kop van Noord-Holland. De bodem bestaat hier uit een afwisseling van zand- en kleigronden afgezet achter de duinen. Op de locatie is een gebouw verwijderd zodat hier ruimte is voor de bouw van een aantal woningen.

3.2 Beschrijving van de plannen

Op de open plaats waar voorheen bebouwing stond zijn plannen voor de bouw van acht woningen. In tegenstelling tot de vorige plannen blijft het groen tussen Watermolen 22 en de locatie Watermolen 24 gehandhaafd. In het projectgebied zullen waar mogelijk bomen worden behouden. Als overgang van de privé tuinen en het openbaar gebied zal langs het voetpad een groenstrook met dichte begroeiing komen opgebouwd uit bestaande bomen en groen en aangevuld met onderbeplanting in de vorm van heesters en enkele bomen.

4 Natuurwaarden

4.1 Gebiedsbescherming

In de omgeving van de planlocatie liggen geen Natura 2000 gebieden of EHS-gebieden. De duinen op ruim 5 km zijn het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied. Daarom is het niet nodig voor dit plan een ontheffing van de natuurbeschermingswet aan te vragen.

Soortbescherming

4.2 Vaatplanten

Gegevens

De gegevens zijn verzameld bij het veldbezoek op 15 april 2008 en 13 maart 2015. Hierbij werd het alleen bij de vaatplanten en de vleermuizen nodig geacht aanvullende opmerkingen te plaatsen.

Inventarisatie

Het gebied is te verdelen in een kaal centraal gedeelte waar eerder een gebouw heeft gestaan met zijn bestrating en een zeer gevarieerde bossingel.

Het vrij kaal met een ondiepe plas is schaars begroeid met o.a. Pitrus, Zeegroene rus, Witte klaver, Zwarte zegge, Paardenbloem, Parse dovenetel, Speenkruid, Madeliefje, Kropaar, Straatjesgras en Ruw beemdgras.

De rand langs het voetpad heeft als boomsoorten Populier, Zwarte els, Gewone es, Gewone esdoorn, Schietwilg, Beuk en Ruwe berk met daaronder Eenstijlige meidoorn, Vogelkers, Rode kornoelje, Gewone vlier, Peterselievlier en diverse tuinstruiken als Sneeuwbal en Jasmijn. De ondergroei bestaat uit soorten als Speenkruid, Grote brandnetel, Bonte gele dovenetel, Fluitenkruid, Kleefkruid en Reuze berenklauw.

Het gebied is sinds 2008 verder dichtgegroeid met opslag waardoor de vegetatie van open gebied in de verdrukking komt. Inmiddels zijn ook twee populieren gekapt die volgens het rapport van Copijn uit 2007 minder stabiel waren. De overige twee populieren zijn ontdaan van de klimop die hier hoog in groeide.

Effecten

Het projectgebied herbergt geen soorten, waarvoor ontheffing van de Flora- en faunawet gevraagd moet worden.

Fauna

4.3.1 Zoogdieren - Overige

Gegevens

Gebruik is gemaakt van de gegevens uit de landelijke zoogdierenatlas. Voor de atlas is de verspreiding van zoogdieren in kaart gebracht op basis van uurhokken in de periode 1970-1988.

Deze gegevens zijn wat verouderd, maar nog redelijk bruikbaar voor de beoordeling van dit gebied.

Inventarisatie

Volgens de atlas zijn 12 soorten zoogdieren in het uurhok van het gebied waargenomen. Daaronder zitten geen zeldzamere soorten.

De voorkomende soorten, wat muizensoorten, Egel en Mol zullen indien aanwezig bij de aanleg tijdelijk licht gestoord worden maar dit zal geen invloed hebben op de stand.

Effecten

Alle mogelijk aanwezige soorten zijn licht beschermd waarvoor geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd. Geen van deze soorten wordt is zijn voortbestaan bedreigd.

4.3.2 Zoogdieren - vleermuizen

Gegevens

De gebruikte gegevens zijn afkomstig uit de Noord-Hollandse vleermuisatlas. Deze atlas geeft de verspreiding van vleermuissoorten op kilometerhok niveau weer. De gegevens zijn afkomstig van de periode 1985-1994. Deze gegevens zijn hoewel wat ouder, zeer precies en redelijk bruikbaar voor de beoordeling van dit gebied.

Inventarisatie

In het km-hok rond het plangebied zijn volgens de atlas 3 soorten waargenomen. Dit zijn Gewone dwergvleermuis, Rosse vleermuis en Laatvlieger, daarnaast komt hier de ruige dwergvleermuis voor. De beplanting is van belang als fourageergebied voor vleermuizen en als oudere bomen worden gekapt moeten deze eerst worden onderzocht op het voorkomen van boombewonende vleermuizen. Dit geldt voor de twee resterende populieren. In eerste instantie zijn geen holtes gezien. Bij oudere bomen is dit echter zonder apparatuur vanaf de grond niet vast te stellen.

Effecten

Als de oudere bomen blijven staan is er geen invloed te verwachten op de voorkomende vleermuizen. Als men wel oudere bomen wil kappen moet nader onderzoek worden uitgevoerd naar boombewonende vleermuizen.

4.5 Vogels

Inventarisatie

De gebruikte gegevens zijn afkomstig van de Atlas van broedvogels van Nederland. Deze is redelijk recent maar de gegevens zijn per uurhok, dus weinig gedetailleerd.

Gegevens

In het broedseizoen mag volgens de wet geen enkele vogelsoort gestoord worden dus mag dan alleen met het werk begonnen worden als aangetoond wordt dat er geen vogels broeden. Het broedseizoen wordt gerekend van 15 maart tot 15 juli.

Uit de inventarisatie blijkt dat er een gevarieerde vogelbevolking is in dit uurhok. Lang niet alle soorten zijn te verwachten op dit terrein in een nieuwbouwwijk. Bij het veldbezoek zijn Merel, Winterkoning, Roodborst, Koolmees, Tjiftjaf, Houtduif en Zwarte kraai waargenomen. Verder kunnen hier soorten als Vink, Zwartkop, Zanglijster en Pimpelmees broeden. Geen van deze soorten is bedreigd in zijn voortbestaan.

Voor wintervogels is dit gebied weinig geschikt.

Effecten

De voorkomende soorten komen ook in de omgeving voor en worden door de tijdelijke storing en blijvende verandering van hun biotoop niet bedreigd in hun voortbestaan.

4.6 Amfibieën en reptielen

Gegevens

De gegevens van amfibieën en reptielen zijn afkomstig van verspreidingskaarten van RAVON op Internet. Hierop is de verspreiding per uurhok aangegeven voor de periode 2001-2006. Deze zijn redelijk recent en vrij wisselend in hun volledigheid.

Inventarisatie

In het uurhok zijn geen amfibieën of reptielen waargenomen. Naar alle waarschijnlijkheid komen hier wel Gewone pad en Bruine kikker voor.

Effecten

Er komen geen ontheffing plichtige soorten voor.

4.7 Vissen

Gegevens

Er is hier geen blijvend open water dus geen vissen.

4.8 Insecten

Inventarisatie

Het uurhok is voor dagvlinders en libellen goed onderzocht.

Gegevens

Hierbij zijn geen door de flora en faunawet zwaar beschermde soorten aangetroffen. De algemenere soorten zullen weinig gestoord worden door de werkzaamheden.

Effecten

Er worden geen effecten op de insecten soorten in het gebied verwacht.

Beschermde kevers en mieren zijn niet te verwachten in dit gebied.

4.8 Overige

De aanwezigheid van de beschermde Rivierkreeft, Wijngaardslak en Bataafse stroommossel in het plangebied kan worden uitgesloten.

5 Conclusie

5.1 Gebiedsbescherming

Het plangebied ligt niet in beschermingszone van de Ecologische hoofdstructuur of Natura 2000 gebied. Er is ook geen sprake van externe werking gezien de afstand tot dergelijke gebieden en de aard van de ingreep. Er is dus geen ontheffing van de natuurbeschermingswet 1998 nodig.

5.2 Soortbescherming

De conclusie in 2015 wijkt niet af van die in 2008.

5.2.1 Niet bedreigde diersoorten

Er zijn geen belangrijke floristische waarden in het plangebied.

De plannen bedreigen de in het gebied voorkomende insecten, amfibieën, vissen en zoogdieren niet.

Er komen geen reptielen voor.

5.2.2 Vogels

Alle vogelsoorten zijn beschermd op basis van de Flora en faunawet. Daarmee is in principe iedere ontwikkeling moeilijk te realiseren. Toch zal ontwikkeling mogelijk moeten blijven. Er zal dus een goede afweging over de gevolgen moeten worden gemaakt.

Werkzaamheden in het terrein betekent tijdelijke verandering van het leefgebied van de voorkomende vogelsoorten. Dit zal geen relevante gevolgen hebben voor het voortbestaan van de vogelsoorten of -populaties. De werkzaamheden mogen alleen in het broedseizoen begonnen worden als is aangetoond dat er geen vogels broeden.

5.2.3 Nader onderzoek

Als een of beide grote populieren moeten verdwijnen, moet eerst nader onderzoek gedaan worden naar vleermuizen.

6 Bronnen

6.1 Veldwerk

Het gebied is 15 april 2008, in de ochtend, bezocht door ir. G. Nijland om een indruk te krijgen van het terrein. Het was half bewolkt weer met enige wind. Temperatuur ca. 10 °C.

Het gebied is op 13 maart 2015 opnieuw bezocht, in de ochtend, door ir. G. Nijland om de indruk te actualiseren van het terrein. Het was onbewolkt weer met enige wind. Temperatuur ca. 5 °C.

6.2 Media

- www.natuurloket.nl overzicht recente en beschikbare gegevens planten en dieren;
- www.ravon.nl informatie over (verspreiding) van herpetofauna en vissen

6.3 Literatuur

- Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7, Nationaal natuurhistorisch museum Naturalis, KNNV uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.
- Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk, J.B.M. Thissen, Atlas van de Nederlandse zoogdieren, Stichting Uitgeverij KNNV, Utrecht 1992;
- Copijn Utrecht bv- Bomen Effect Analyse /Beplantingsadvies Houtwal Watermolen, Schagen September 2007 / projectnr. 6762.5
- Lange, R., P. Twisk, A. van Winden en A. van Diepenbeek, Zoogdieren van West-Europa, Stichting Uitgeverij KNNV en Vereniging Natuurmonumenten, Utrecht 1994
- Kapteyn, Kees, 1995, Vleermuizen in het landschap, Schuyt & Co, Haarlem.
- Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers, Atlas van de Nederlandse vleermuizen, Stichting Uitgeverij KNNV Utrecht 1997;
- Meijden, R. van der, Heukels' Flora van Nederland, 23^e druk, Wolters-Noordhoff Groningen 2005;
- Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie 2002, De Nederlandse libellen (Odonata) – Nederlandse fauna 4, Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden;
- Nie, dr. H. de, Atlas van de Nederlandse zoetwatervissen, Media Publishing en Stichting Atlas Verspreiding, Doetinchem 1993;
- SOVON Vogelonderzoek Nederland 2002, Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000 – Nederlandse fauna 5, Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden;
- Westhoff, dr. V., drs. A.J. den Held, Plantengemeenschappen in Nederland, boek Thieme & cie, Zutphen 1975;